

LESDOELEN

Deze lesfiche is de vierde en laatste les van de lessenreeksfiche 'Te oud voor taal'. In deze les leren de leerlingen de resultaten van hun onderzoek te rapporteren (als abstract en presentatie).

Leerplandoelstellingen: de leerlingen spreken en schrijven doelgericht; de leerlingen nemen doelgericht deel aan mondelinge interactie; de leerlingen doorlopen een onderzoekscyclus in samenhang met specifieke inhoud van het leerplan.

SITES, BENODIGDHEDEN EN MATERIALEN

- Enkele klaslokalen
- Een jury bestaande uit vijfdejaarsstudenten, leerkrachten en/of externen

BEGINFASE VAN DE LES

Nu de leerlingen hun onderzoeksresultaten hebben geanalyseerd (zie lesfiche 3/4), is het tijd om hun bevindingen te delen. Dit kan op heel wat verschillende manieren en in deze lesfiche kiezen we voor een abstract en een presentatie voor enkele vijfdejaars van de school.

Start met het opstellen van de kwaliteitscriteria voor een abstract. In hun vooronderzoek zullen de leerlingen enkele wetenschappelijke artikels bekeken hebben en ze hebben dus al abstracts gelezen. Haal eerst op wat volgens de leerlingen echt in zo'n abstract moet staan en wat volgens hen overbodig is. Geef hun daarna in groepjes enkele voorbeelden en laat hen eventueel de kwaliteitscriteria aanvullen. Je kan dit moment ook aangrijpen om de aandacht te vestigen op de wetenschappelijke schrijfstijl en hoe de auteurs informatie uit bronnen integreren in hun abstract. Plaats de basisindeling (inleiding, methodologie, resultaten, discussie en conclusie) en de opgestelde kwaliteitscriteria op het bord.

MIDDENFASE VAN DE LES

In de middenfase van de les schrijven de leerlingen hun abstract uit op basis van hun vooronderzoek en hun antwoorden op de vragen van de vorige les (zie fiche 3/4). Vooral het parafraseren, citeren en verwijzen naar bronnen zal hier en daar waarschijnlijk om extra ondersteuning vragen. Als leerkracht kan je hier een coachende rol opnemen.

Differentiatie: Je kan er ook voor kiezen om de leerlingen dit deel te laten uitwerken met behulp van een chatbot als ChatGPT. Zorg er dan wel voor dat je voldoende aandacht en ondersteuning voorziet voor het redigeren van de gegenereerde teksten.

Wanneer de leerlingen klaar zijn, laat je hen hun tekst doorsturen naar een klasgenoot. Die controleert dankzij onderstaande richtvragen of alle inhoudelijke elementen aanwezig zijn en geeft feedback op inhoud en taal.

- Wordt de onderzoeksvraag expliciet vermeld?
- Kan je de belangrijkste punten van het vooronderzoek gemakkelijk volgen?
- Is het duidelijk wat de belangrijkste bronnen van het vooronderzoek zijn?
- Wordt vermeld hoe de resultaten werden verzameld?
- Wordt duidelijk gemaakt wat de link is tussen de resultaten en de onderzoeksvraag?
- Optioneel: wordt vermeld wat verkeerd liep tijdens het onderzoek?
- Worden er aanzetten tot vervolgonderzoek geformuleerd?

EINDFASE VAN DE LES

Op basis van de feedback herschrijven de leerlingen hun abstract die ze daarna gebruiken als deel van een uitnodiging voor vijfdejaars, leerkrachten en/of externen voor de presentatie van hun onderzoek. De leerlingen bereiden hun presentatie voor en staan ook stil bij eventuele vragen die leden uit het publiek hun zouden kunnen stellen. De antwoorden op deze vragen schrijven ze kernachtig neer op antwoordkaarten. Als allerlaatste stap kan je de leerlingen klassikaal kort voorbereiden op hoe ze op een professionele manier moeten reageren op vragen uit het publiek.

De inspiratiefiche is uiteraard geen afgewerkte les. De vragen hieronder helpen je om vanuit deze inspiratiefiche een les te ontwerpen voor jouw leerlingen volgens de principes van effectieve didactiek.

VOORBEREIDING

DOELGERICHT WERKEN

- Wat wil je dat er blijft plakken bij je leerlingen na deze les?
- Aan welke leerplandoelen werk je?
- Hoe kadert het lesdoel binnen een groter geheel?

BEGINSITUATIE

- Welke voorkennis hebben je leerlingen?
- Wat deden de leerlingen al rond die vaardigheid of dat thema?

ORGANISATIE

Welke materialen/lokaalopstelling/groepsindeling ... heb je nodig?

BEGINFASE

DOEL

- Hoe zorg ik dat het lesdoel en de succescriteria duidelijk zijn voor de leerlingen?
- Zien leerlingen de integratie van dit doel in het grotere geheel?

VOORKENNIS

- Hoe roep je voorkennis op bij alle leerlingen?
- Welke acties onderneem je voor leerlingen met minder voorkennis?
- Gebruiken je leerlingen eerder geleerde strategieën?

MOTIVATIE

- Hoe motiveer je je leerlingen voor je les?
- Hoe motiveer je je leerlingen om hun grenzen te verleggen?
- Krijgen je leerlingen keuzes en verantwoordelijkheid (voor hun leerproces)?

MIDDENFASE

INSTRUCTIE / PROBLEEMSTELLING

- Met welke voorbeelden verduidelijk je je instructies?
- Hoe verduidelijk je moeilijke begrippen waarvan je wilt dat leerlingen ze kennen?

BEGELEID INOEFENEN: STRATEGIEËN INOEFENEN / MODELING

- Hoe model je de aanpak voor opdrachten? En hoe bouw je die ondersteuning af?
- Wat doe je voor leerlingen die de strategieën nog niet zelfstandig toepassen?
- Welke ondersteuning bied je aan leerlingen met taalmoeilijkheden?

ACTIVEREN EN INTERACTIE STIMULEREN

- Hoe zorg je dat zoveel mogelijk leerlingen tegelijkertijd actief leren?
- Hoe bevorder je interactie tijdens de les?

CONTROLE VAN BEGRIP

Welke korte checks voorzie je om na te gaan of de leerlingen de geziene leerstof beheersen?

EINDFASE

- Hoe krijgen je leerlingen zicht op hun groei?
- Hoe kunnen je leerlingen aantonen dat ze de doelen bereikt hebben?
- Wanneer en hoe bouw je verder op deze les?